

V O O R A F

NORA BOGAERT: *Gelaarsd, gespoord en geletterd! Werk maken van functionele geletterdheid in de hele school*

Om goed te kunnen functioneren op school, op het werk en in de samenleving moet men geschreven informatie kunnen verwerken en zelf produceren of, anders gezegd, 'functioneel geletterd' zijn. Internationaal onderzoek heeft echter aangetoond dat veel jongeren bij het begin van het secundair onderwijs problemen hebben met het verwerken van informatieve teksten. En dat zwakke lezers in een negatieve spiraal dreigen terecht te komen, is genoegzaam bekend: een goede leesvaardigheid is immers een belangrijke voorwaarde voor schoolsucces en, breder, voor maatschappelijk succes. Het voorkomen van laaggeletterdheid bij jongeren van 10 tot 18 jaar is een van de speerpunten van het beleid van de Nederlandse Taalunie. Een werkgroep tekende deze preventieve aanpak uit in het rapport *Aan het werk!* Dat geletterdheid een actiepoint moet vormen binnen het taalbeleid dat de school voert, maakt Nora Bogaert concreet met diverse voorbeelden uit taal- en niet-taalkvakken: samen aan het werk dus!

THEO PULLENS, HUIB VAN DEN BERGH, WOLFGANG HERRLITZ & HANNY DEN OUDEN: *Bij wijze van schrijven*
De laatste decennia is de schrijfdidactiek in het basisonderwijs verschoven van een product-gerichte naar een procesgerichte aanpak. Het schrijven volgens strategieën lijkt een leerrijke didactiek te zijn. Onderzoek naar de kwaliteit van de schrijfproducten van leerlingen in de basisschool brengt echter ernstige mankementen aan het licht: leerlingen schrijven nauwelijks publiek- of doelgericht, ze verwerken weinig eigen inhoud en hebben moeite met het organiseren en formeel structureren van hun teksten. Theo Pullens en zijn collega's analyseerden deze problemen en gingen op zoek naar een alternatieve aanpak. Het digitaal schrijfprogramma TiO-schrijven lijkt op het eerste gezicht veelbelovend. Of het die beloftes ook waarmaakt, zal worden nagegaan in een longitudinaal experimenteel onderzoek. Wordt ongetwijfeld vervolgd.

HILDE VAN DEN BOSSCHE: *Strips in het onderwijs en in de klas*

Het is niet *bon ton* om het gebruik van strips in de klas te verdedigen, volgens Hilde Van den Bossche. Toch haalt ze tal van argumenten aan waarom strips een plek in het onderwijs verdienen. Zo kunnen strips zinvol ingezet worden om taal op een doelbewuste, uitdagende en prettige manier te beschouwen. Meer nog, ze bieden de mogelijkheid om bij diverse leergebieden (taal, beeld, wereldoriëntatie en muzische vaardigheden) aan te sluiten en zo geïnte-

greerd te werken. Vanuit de onvrede met methodes die herhaaldelijk rond bepaalde deelaspecten van strips werken zonder enige vorm van verdieping, heeft ze met haar collega-lerarenopleiders een leerlijn ontwikkeld voor de hele lagere school. Inspirerende opdrachten rond beeld- en cultuureducatie, leesstrategieën, stereotiepen en muzische opvoeding maken deze leerlijn concreet.

ACHTERKLAP/s

RENILDE JANSSENS: *Dag allemaal!*

GROF GESCHUD

DAPHNE DE WIT: *Het failliet van het grammaticaonderwijs*

INTERKL@S

JAN T'SAS

INGEBOEKT

Lieve Cornelis, Esther Koreman, An Lippens & Annelie Willems (2008). *SpreekWijs 1.1*. Wommelgem: Van In. [recensenten: Jes Leysen (red.) e.a.]

INGEBLIKT

VEERLE GEUDENS

Rita Rymenans
Hoofdredacteur

Z O E K E R T J E

VONK ZOEKT NIEUWE MEDEWERKERS

Je bent leraar Nederlands en je houdt wel van nieuwe ideeën.

Sterker nog: je hebt er zelf en je geraakt ze niet meteen kwijt.

Of: je wil wat breder nadenken over je vak, je bent geboeid door interessante praktijkvoorbeelden en nieuwe inzichten en je wil daar graag auteurs voor zoeken. Je leest graag over je vak, je denkt mee na over artikels over didactiek Nederlands (en je laat je er tegelijk door inspireren).

Klinkt dat interessant? Dan ben jij misschien de nieuwe medewerker van het didactisch tijdschrift VONK.

Je komt in een sympathiek en onderlegd team van vrijwilligers terecht die maandelijks bij elkaar komen om een nieuwe VONK samen te stellen. Je krijgt meteen de verantwoordelijkheid over vaste rubrieken en als je er zin in hebt, doe je ook eindredactie.

Heb je interesse?

Stuur dan uiterlijk 30 november 2009 een motivatie met beknopt cv naar rita.rymenans@ua.ac.be